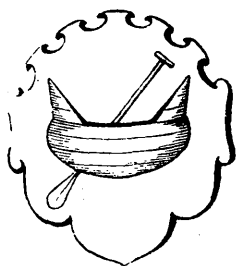

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i Administracja
Plac Wolności 14, II p., tel. 28-00.
Administ. czynna od g. 9—12 w p.
Redakcja od godz. 2—3 po poł.

Ogłoszenia: Wiersz nuparel, (cztery
szp. na stronie) zł. 0.20. — Przed tek-
stem zł. 0.55 — za wiersz (dwie szpalty
na stronie), — Drobne zł. 0.05 za wy-
raz. Najmniejsze ogłoszenie zł. 0.50.

Pr numerata: Miesięcznie zł. 1.—

Cena egzemplarza zł. 0.25.

Nr. 3 (430)

Łódź, dnia 17 stycznia 1928 r.

Rok X

Treść numeru: Pierwszy kongres drogowy. — Protokoły 6 i 7 (I sesji) posiedzeń Rady Miejskiej. — Sprawozdanie rachunkowe Zarządu m. Łodzi za m. grudzień 1927 r. — Biuletyn Statystyczny. — Kronika miejska. — Z życia miast polskich. — Ogłoszenia.

Pierwszy kongres drogowy,

W dniach 3—5 b. m. odbywał się w Warszawie I. Kongres drogowy, na którym Magistrat łódzki reprezentowany był przez p. ławnika — przewodniczącego Wydziału Budownictwa R. Łzdebskiego.

Ze względu na b. poważne znaczenie obrad i uchwał kongresu pod względem gospodarczym i kulturalnym, podajemy niżej sprawozdanie z kongresu oraz historję jego zwołania.

(Przyp. Red. „Dz. Zarządu m. Łodzi”)

W dniu 3-go stycznia b. r. rozpoczęły się w gmachu politechniki warszawskiej trzydniowe obrady Pierwszego Polskiego Kongresu Drogowego. Równocześnie została otwarta w salach Politechniki wystawa drogowa.

Kongres obecny jest wynikiem dwuletnich prac przygotowawczych. Jeszcze bowiem w dniu 25 lutego 1926 r. grono inżynierów drogowych zwołało zebranie organizacyjne, które stało się zawiązkiem stowarzyszenia noszącego nazwę: „Stowarzyszenie członków polskich kongresów drogowych”. Jak tytuł świadczy, celem stowarzyszenia jest przyczynienie się do rozwoju sprawy drogowej w Polsce przez urządzenie specjalnych kongresów, wystaw, pokazów i wycieczek oraz przez wydawnictwa doraźne i perjodyczne.

W kwietniu b. r. Stowarzyszenie poczęło wydawać „Wiadomości Stowarzyszenia”, jako miesięcznik, poświęcony fachowemu omawianiu sprawy drogowej, który na razie ukazywał się dorywczo, od lipca zaś wychodzi stale. Osiem numerów, które dotychczas się ukazały, przedstawiają dorobek wcale już pokaźny, poruszono tam bowiem w sposób fachowy sprawy badania materiałów drogowych w Polsce i badania samych dróg i ruchu na nich, reformy prawne i finansowe, potrzebne dla poprawy naszych dróg, zagadnienie nowych kadrów personelu drogowego, krzemia-

nowanie dróg, stosownie do nawierzchni łamanego kamienia zamiast zwykłego tłucznia, problem kamieni bankietowych, stan dróg w województwach wschodnich i t. p. W ten sposób, ogniskując coraz bardziej fachową wymianę myśli, Stowarzyszenie przyczynia się bardzo wydatnie do przyspieszenia tempa postępu w tej sprawie, dotąd tak niezmiernie w Polsce zaniedbanej.

Że pomysł zawiązania stowarzyszenia był słuszny, świadczy zresztą jego szybki rozwój. Po zalegalizowaniu statutów, zarząd prowizoryczny rozesał z początkiem r. z. ponad 900 zawiadomień o swoim powstaniu do samorządów, zarządów drogowych, przedsiębiorstw, zrzeszeń i stowarzyszeń i już w połowie kwietnia liczył 153 członków, na dzień 1 grudnia zaś ta liczba powiększyła się do 365 i 7 wspierających, w czem 236 osób fizycznych i 136 osób prawnych.

Obecny kongres miał początkowo odbyć się we wrześniu r. z., termin ten jednak przesunięto wobec kolizji jego z ogólnopolskim zjazdem techników i wystawą komunikacyjną we Lwowie, oraz w związku z tem, że roboty drogowe były w pełnym biegu, skutkiem czego wielu członków nie mogłoby brać udziału w obradach.

Zadaniem wystawy było zaznajomienie z całokształtem sprawy drogowej w Polsce wszystkich sfer zainteresowanych, zarówno pracujących, jak czynnych w administracji lub przemyśle. W projekcie wystawy przewidziano podział jej na trzy działy główne, mianowicie: administracji drogowej (państwowej i samorządowej), uczelni technicznych (wyższych i średnich) wreszcie przemysłu drogowego.

* * *

Dn. 3 b. m. o g. 1 w poł. odbyło się w sali aktowej Politechniki uroczyste otwarcie obrad pierwszego polskiego kongresu drogowego i związanej z nim wystawy drogowej. Na uroczystość tę przybyli przedstawiciele rządu z min. Moraczewskim i wiceministrem Górskim na czele, prezydent miasta inż. Z. Słomiński, przedstawiciele świata naukowego, prasy etc. W obradach wzięło udział około 600 przedstawicieli wydziałów powiatowych z całej Polski i inżynierów drogowych.

Otwarcia kongresu i wystawy dokonał min. Moraczewski, poczem ukonstytuowało się prezydium obrad w składzie następującym: min. Moraczewski — jako prezes honorowy, dyr. dep. Nestorowicz — przewodniczący, prezydent Słomiński i p. Zdanowski — wiceprezesi, sekretarz generalny — inż. Leon Borowski, sekretarze — inż. Okęcki i inż. Gajkowicz oraz pp. dyr. Tryliński, p. Górecki, dziekan Pszenicki, prof. Drexler, Morzytn, Okulicz — członkowie.

Obrady zagał dyr. Nestorowicz, który w przemówieniu swem zaznaczył, że organizatorzy kongresu nie spodziewali się, iż uwieńczony zostanie on takim powodzeniem i że wzbudzi tak wielkie zainteresowanie zarówno wśród sfer rządowych jak i komunalnych.

Dyr. Nestorowicz zaznaczył również, iż jeżeli chodzi o rozbudowę sieci kolejowej, to stoimy pod tym względem mniej więcej na równym poziomie z innymi państwami, jedynie sprawa dróg przedstawia się u nas nieświetnie i wymaga jaknajszybszej zmiany na lepsze.

Następnie zabrał głos min. Moraczewski, który w przemówieniu swem złożył uczestnikom kongresu życzenia pomyslnych i owocnych obrad.

Przemówienia powitalne wygłosili: prezydent Słomiński — imieniem miasta, dyr. Wajsbrod — imieniem min. spraw wewn., p. Zdanowski — imieniem związków komunalnych, inż. Piotr Drzewiecki — od Banku Komunalnego i in.

Po przyjęciu regulaminu obrad dokonano podziału kongresu na sekcje, mianowicie: finansową, administracyjną i techniczną, poczem obrady plenarne zostały zakończone, uczestnicy zaś kongresu zwiedzili wystawę drogową.

Po południu odbyły się obrady w sekcjach, następnie zaś wyświetlano filmy demonstrujące amerykańskie systemy budowy dróg.

W dniu 4 b. m. odbywały się w dalszym ciągu prace kongresu. Obrady prowadzone były przez cały dzień w trzech sekcjach kongresowych: technicznej, administracyjnej i finansowo - gospodarczej.

W sekcji technicznej zgromadzeni omawiali m. in. sprawę ulepszenia dróg gminnych i powiatowych, jako mających dla rozwoju gospodarczego i kulturalnego wsi wielkie znaczenie. Dróg tych jest w Polsce 6 razy więcej, niż dróg bitych.

W sekcji administracyjnej przy udziale około 300-u inżynierów i przedstawicieli samorządów, obradowano nad organizacją administracji drogowej. W wyniku obszernej i ożywionej dyskusji ustalono zasadę administracji drogowej „jednotorowej”, czyli istnienia jednego urzędu drogowego w każdym powiecie. Wygłoszono kilka referatów technicznych, oraz poruszono sprawę potrzeby zastosowania ulepszonych lepiszcza nawierzchni dróg bitych (asfalt i t. p.).

Podczas obrad sekcji finansowo - gospodarczej szczególne zainteresowanie wzbudziła sprawa stworzenia „funduszu drogowego” na wzór istniejącego już takiego funduszu w Anglii. Zasada tej instytucji polega na przekazywaniu do skarbu państwa wszystkich dochodów drogowych. Fundusze te, według projektu, obracane byłyby na budowę, remont i konserwację dróg. Poruszono też sprawę spółek drogowych i świadczeń w naturze (t. zw. szarwarku).

W dniu 5 stycznia, jako w ostatnim dniu kongresu drogowego w Warszawie, odbyło się plenarne posiedzenie, na którym w obecności p. ministra robót publ. i licznie zebranych członków, zreasumowano prace kongresu.

Pa zagajeniu zebrania przez przewodniczącego kongresu, dyr. M. W. Nestorowicza, wysłuchano protokółów posiedzeń trzech komisyj. Wnioski tych komisyj poddano pod głosowanie.

Wnioski, przyjęte przez kongres w sprawie techniki drogowej, dotyczą dróg wszelkiej kategorii: zwyczajnych dróg gruntowych, których doniosłe znaczenie, jako drobnych arterij zasilających, nie było dotychczas należycie uznawane, jak również dróg o twardej nawierzchni. Stwierdzono przytem potrzebę stosowania ulepszonych lepiszczy, zwłaszcza produktów smołowych i bitumicznych, jako jednego z najważniejszych środków dla ulepszenia nawierzchni dróg.

Kongres wypowiedział się przytem za hasłem „Polskie materiały na polskie drogi”. Warunkiem jednak jest, żeby produkcja krajowa dostosowała się do potrzeb i wymagań techniki drogowej.

Następnie opracowane w tej sekcji wnioski co do szerokości ulic i umiejętnego wyzyskania tej szerokości w ten sposób, żeby zadowolili potrzeby ruchu pieszkiego i konnego, po ożywionej dyskusji przyjęto.

Wreszcie kongres, ze względu na wielki i szybki rozwój techniki drogowej, uznał potrzebę powstania specjalnego „Drogowego instytutu badawczego”.

Wnioski sekcji gospodarczo-finansowej, przyjęte przez kongres, dotyczyły wielu doniosłych dziedzin gospodarki drogowej, między innymi: utworzenia nowej rady drogowej oraz stałego biura kongresów drogowych, jako rzeczników sprawy drogowej w Polsce.

W zakresie zasad sfinansowania programu drogowego w Polsce, kongres odróżnił świadczenia na rzecz utrzymania dróg bitych oraz świadczenia na cele inwestycyjne.

Za podstawę finansową na cele bieżącego utrzymania kongres uznał istniejące w obecnej chwili opłaty drogowe, pobierane na zasadzie obecnej ustawy drogowej, bez specjalnej pomocy ze strony rządu — natomiast przy większych nowych robotach nie może się obejść bez żadnej pomocy.

W każdym jednak razie zagadnienie dobrych dróg jest najpierwszym nieodzownym warunkiem dla powiększenia produkcji rolniczej, od czego będzie zależał dobrobyt kraju.

Kongres powziął następnie doniosłą uchwałę o niezbędnem stosowaniu powinności szarwarku, a to dlatego, że w kraju istnieje nadmiar rąk roboczych, podczas gdy siła płacnicza ludności jest słaba.

Dla rozbudowy nowych dróg kongres wypowiedział się za wprowadzeniem opłat od pojazdów mechanicznych i zwierząt pociągowych, z wyraźnym jednak zastrzeżeniem, że tylko na cele drogowe. Wreszcie kongres stwierdził potrzebę i wskazał wytyczne, które przyczyniłyby się do rozwoju przemysłu samochodowego.

Najbardziej ożywione debaty wyłoniły się nad wnioskami sekcji administracyjno - organizacyjnej nad sprawą, czy zarząd dróg państwowych, wojewódzkich i powiatowych ma być oddany w ręce samorządu wojewódzkiego czy powiatowego.

W wyniku przyjęto uchwałę, że zasadniczo zarząd taki powinien znajdować się w ręku samorządu wojewódzkiego.

Kongres zamknął przewodniczący, stwierdziwszy wyniki prac i zapowiadając, że przyszły kongres odbędzie się w 1929 roku w Poznaniu.

Wobec dużego zainteresowania wystawą drogową, — termin jej zamknięcia przesunięto na dzień 7 stycznia r. b.

PROTOKÓŁ

6 (I sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 29 grudnia 1927 r.

Komplet radnych 74.
Obecnych radnych 58.

Komplet członków Magistratu 11.
Obecnych członków Magistratu 11.

Posiedzenie otworzył o godz. 20 min. 20 Prezes Rady Miejskiej, inż. J. Holcgreber, w obecności quorum Rady (69 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych - sekretarzy A. Cyrańskiego i J. Golańskiego oraz p. Rundo, Dyrektora Biura Rady Miejskiej, do prowadzenia protokołu

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: I. Kulamowicza, inż. F. Pałaszewskiego, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

2. Uchwałę Magistratu Nr. 5 z dnia 29 listopada 1927 r. w sprawie powierzenia przewodnictwa:

- a) Wydziału Prezydjalnego i Biura Wojskowo - Policyjnego p. prezydentowi Br. Ziemięckiemu,
- b) Wydziału Podatkowego — p. ławnikowi L. Kukowi,
- c) Wydziału Finansowego — p. wiceprezydentowi dr. E. Wielińskiemu.
- d) Wydziału Oświaty i Kultury — p. ławnikowi dr. St. Kopcińskiemu,
- e) Wydziału Opieki Społecznej — p. ławnikowi A. Purtalowi,
- f) Wydziału Budownictwa — p. ławnikowi R. Izdebskiemu,
- g) Wydziału Zdrowotności Publicznej — p. ławnikowi dr. A. Margolisowi,
- h) Oddziału Administracji Majątku Miejskiego oraz Oddziału Zopatrywania Wydziału Gospodarczego—p. ławnikowi W. Adamskiemu,
- i) Oddziału Plantacyj Miejskich Wydziału Gospodarczego i Urzędu Zasiłkowego dla Bezrobotnych — p. ławnikowi A. Harszowi,
- j) Urzędu Stanu Cywilnego, Biura Ksiąg Stałej Ludności, Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu i Wydziału Statystycznego — p. ławnikowi A. Joelowi,
- k) Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich — p. wiceprezydentowi St. Rapalskiemu.

3. Pismo Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historycznego wraz z stałą Delegacją Zjazdu Historyków Polskich z dnia 9 grudnia 1927 roku w sprawie poparcia zamierzeń Towarzystwa w kierunku prowadzenia badań nad historją Łodzi i najbliższej okolicy.

Uchwalono:**I. W sprawie nabycia akcji II-ej (nowej) emisji Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, Sp. Akc.**

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 93 z dn. 22 grudnia 1927 roku, postanawia:

1. skorzystać z przysługującego Gminie Miejskiej Łódź, w myśl § 11 statutu Spółki Akcyjnej „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne” w miejscu prawa i nabyć 20 proc. czyli 4000 sztuk akcji nowej emisji tejże Spółki po cenie zł. 530.— za akcję nominalnej wartości zł. 500.— za ogólną sumę zł. 2.120.000.—;

2. przekazać w dniu 31 grudnia 1927 roku Łódzkiemu Towarzystwu Elektrycznemu w miejscu na częściowe pokrycie należności za zakupione akcje II emisji kwotę zł. 1.283.544.03, należną Magistratowi od tegoż Towarzystwa na mocy umowy dodatkowej, zawartej w dniu 23 października 1925 roku między Gminą Miejską Łódź, a Towarzystwem Elektrycznego Oświetlenia 1886 roku i Łódzkiemu Towarzystwem Elektrycznym, do aktu

Nr. 13124, sporządzonego przez notariusza K. Rossmana w Łodzi w dniu 23 października 1925 roku;

3. zaciągnąć w imieniu Gminy Miejskiej Łódź w Łódzkim Banku Depozytowym w miejscu na pokrycie reszty należności w kwocie złotych 836.455.97 za zakupione akcje II emisji Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego krótkoterminową pożyczkę w kwocie złotych 840.000.— a) pod zastaw 2000 sztuk akcji I emisji Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, znajdujących się w posiadaniu Magistratu i b) na podstawie sola - weksli, wystawionych przez Magistrat, a płatnych w dniu 15 stycznia 1928 roku;

4. upoważnić w imieniu Gminy Miejskiej Łódź pp. Prezydenta B. Ziemięckiego i Wiceprezydenta E. Wielińskiego do wystawienia wymienionych w punkcie 3 sola - weksli, do wręczenia Łódzkiemu Bankowi Depozytowemu w miejscu wymienionych w punkcie 3 akcji i do podjęcia z tegoż Banku wymienionej w punkcie 3 pożyczki.

5. wezwać Wydział Finansowy do umieszczenia — w porozumieniu z Wydziałem Przedsiębiorstw Miejskich — kredytów, potrzebnych na zakup akcji II emisji Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, w dodatkowym budżecie Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1927/28.

W głosowaniu brało udział 69 członków Rady Miejskiej.

Uchwałę przyjęto jednomyślnie.

II. W sprawie zaciągnięcia krótkoterminowej pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie w kwocie zł. 1.000.000,— na prowadzenie robót sezonowych i inwestycyjnych: I uchwalenie —

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 96 z dnia 27 grudnia 1927 roku, postanawia:

1. upoważnić Magistrat do zaciągnięcia w imieniu Gminy Miejskiej Łódź z Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie krótkoterminowej pożyczki na pokrycie kosztów prowadzenia robót sezonowych i inwestycyjnych w roku 1927 w kwocie zł. 1.000.000.—, jako zaliczki na kredyt długoterminowy na warunkach, ustalonych w odezwie Banku Gospodarstwa Krajowego L. 22347/27/K. Sekr. z dnia 29 grudnia 1927 roku;

2. upoważnić dwóch członków Magistratu a) do zabezpieczenia tej pożyczki weksłami oraz wpływami z dodatków komunalnych do podatków państwowych, b) do podjęcia tej pożyczki w imieniu Gminy Miejskiej Łódź oraz pokwitowania z jej odbioru oraz c) do załatwienia wogóle wszelkich formalności z zaciągnięciem tej pożyczki związanych.

W głosowaniu brało udział 69 członków Rady Miejskiej.

Uchwałę powzięto jednomyślnie.

Z powodu wyczerpania porządku dziennego przewodniczący o godzinie 20 min. 35 posiedzenie zamyka.

Przewodniczący: (—) Jan Holcgreber.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Radni-sekretarze: (—) A. Cyrański

(—) J. Golański.

PROTOKÓŁ**7 (I sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.**

Łódź, dnia 29 grudnia 1927 roku.

Komplet radnych 74.
Obecnych radnych 58.Komplet członków Magistratu 11.
Obecnych członków Magistratu 11.

Posiedzenie otworzył o godz. 20 min. 40 Prezes Rady Miejskiej, inż. J. Holcgreber, w obecności quorum Rady (69 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych - sekretarzy A. Cyrańskiego i J. Golańskiego oraz P. Rundo, Dyrektora Biura Rady Miejskiej do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: I. Kulamowicza i inż. F. Pałaszewskiego, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

Uchwalono:

I. W sprawie zaciągnięcia krótkoterminowej pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie w kwocie zł. 1.000.000,— na prowadzenie robót sezonowych i inwestycyjnych: — II uchwalenie. —

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 96 z dnia 27 grudnia 1927 roku, postanawia:

1. upoważnić Magistrat do zaciągnięcia w imieniu Gminy Miejskiej Łódź w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie krótkoterminowej pożyczki na pokrycie kosztów prowadzenia robót sezonowych i inwestycyjnych w roku 1927 w kwocie zł. 1.000.000.—, jako zaliczki na kredyt długoterminowy na warunkach, ustalonych w odezwie Banku Gospodarstwa Krajowego L. 22347/27.K. Sekr. z dnia 29 grudnia 1927 roku;

2. upoważnić dwóch członków Magistratu a) do zabezpieczenia tej pożyczki weksłami oraz wpływami z dodatków komunalnych do podatków państwowych, b) do podjęcia tej pożyczki w imieniu Gminy Miejskiej Łódź oraz pokwitowania z jej odbioru i c) do załatwienia wogóle wszelkich formalności z zaciągnięciem tej pożyczki związanych.

W głosowaniu brało udział 69 członków Rady Miejskiej.

Uchwałę powzięto jednogłośnie.

Z powodu wyczerpania porządku dziennego przewodniczący o godzinie 20 min. 45 posiedzenie zamyka.

Przewodniczący: (—) Jan Holcgreber.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Radni-sekretarze: (—) A. Cyrański

(—) J. Golański.

Sprawozdanie Rachunkowe Zarządu m. Łodzi za m-c grudzień 1927 r.

Dz.	Wyszczególnienie	Pg. budżetu	Realizacja		R A Z E M			
		1927/8 r. Zł.	od I.IV-30.XI 1927 Zł.	gr.	w grudniu 1927 r. Zł.	gr.	Zł.	gr.
	Dochody zwyczajne:							
I	Majątek komunalny	343,657	313,195.66		5,838.65		319,034.31	
II	Przedsiębiorstwa komunalne	1,633,400	1,157,703.43		116,693.24		1,274,396.72	
III	Subwencje i dotacje	136,170	75,101.16		—		75,101.16	
IV	Zwroty	99,310	8,555.63		2,357.70		10,913.33	
V	Oplaty administracyjne	293,684	270,167.98		35,275.51		305,443.49	
VI	„ za korzystanie z urządzeń Zakładów Dobra Publicznego	691,197	372,813.98		54,620.18		427,434.16	
VII	Dopłaty (opłaty specjalne)	70,000	24,288.—		9.—		24,297.—	
VIII	Udział w podatkach państwowych	1,500,000	2,164,591.68		579,846.61		2,744,438.29	
IX	Dodatki do podatków państwowych	8,500,000	8,001,085.34		1,418,651.51		9,419,736.85	
X	Podatki samoistne	3,648,714	4,232,350.66		650,381.28		4,882,731.94	
XI	Różne wpływy	131,519	78,175.18		13,123.28		891,298.46	
	Dochody nadzwyczajne:							
XII	Za prowadzenie agend poruczonych i zasiłki inwestycyjne	5,815,365	2,979,754.20		73,758.41		3,053,512.61	
XIII	Zakłady Miejskie	2,167,661	800,734.74		82,382.67		883,117.41	
		25,030,677	20,478,517.69		3,032,938.04		23,511,455.73	
	Aserwaty		11,135,097.62		1,247,774.66		12,382,872.28	
	Zaliczki		438,815.39		61,943.14		500,758.53	
			32,052,430.70		4,342,655.84		36,395,086.54	

Sprawozdanie Rachunkowe Zarządu m. Łodzi za m-c grudzień 1927 r.

Dz.	Wyszczególnienie	Pg. budżetu	Realizacja		Realizacja		R A Z E M	
		1927/8 r.	od 1.IV-30.XI 1927.		w grudniu 1927 r		Zł.	gr.
		Zł.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Wydatki zwyczajne:								
I	Administracja ogólna	2,430,813	2,263,520.40		707,380.97		2,970,901.37	
II	Majątek komunalny	307,279	204,218.91		50,759.12		254,978.03	
III	Przedsiębiorstwa komunalne	—	—		—		—	
IV	Splata długów	1,951,423	579,557.36		192,740.—		772,297.36	
V	Drogi i place publiczne	762,221	660,722.23		34,293.91		695,016.14	
Va	Regulacja miasta	114,332	99,898.98		7,476.89		107,375.87	
VI	Oświata	2,754,843	1,682,791.45		269,676.97		1,952,468.42	
VII	Kultura i sztuka	618,669	425,848.26		36,466.43		462,314.69	
VIII	Zdrowie Publiczne	3,693,414	2,607,045.94		306,045.05		2,913,090.99	
IX	Opieka Społeczna	2,218,874	1,379,263.44		97,929.63		1,477,193.07	
X	Popieranie rolnictwa	114,997	86,380.03		12,753.36		99,133.39	
XI	Popieranie przemysłu i handlu	753,851	525,122.14		66,937.68		592,059.82	
XII	Bezpieczeństwo Publiczne	808,173	537,260.87		106,756.38		644,017.25	
XIII	Różne	116,286	76,658.92		4,359.27		81,018.19	
Wydatki nadzwyczajne:								
XIV	Agendy poruczone i inwestycje	6,217,841	7,319,888.73		1,080,208.56		8,400,097.29	
XV	Zakłady Miejskie	2,167,661	1,194,858.70		151,142.14		1,346,000.84	
XVII	Instytucje dla potrzeb własnych (Sumy przechodnie)	—	867,035.09		119,182.30		986,217.39	
		25,030,677	20,510,071.45		3,244,108.66		23,754,180.11	
	Aserwaty		9,523,786.83		1,447,138.21		10,970,925.04	
	Zaliczki		1,206,514.09		196,368.20		1,402,882.29	
			31,240,372.37		4,887,615.07		36,127,987.44	

BIULETYN STATYSTYCZNY.

Opracowano w Wydziale Statystycznym Magistratu m. Łodzi.

STATYSTYKA PRYWATNEGO RUCHU BUDOWLANEGO.

ROK MIESIĄC		Rozpoczęte budowle				Zakończone budowle				
		Ogółem	w t e m			Ogółem	w t e m			Izb mieszkalnych
			mieszkalne	przem. i handl.	inne		mieszkalne	przem. i handl.	inne	
N O W E B U D O W L E										
1923		261	108	66	87	207	55	68	84	400
1924		316	123	72	121	284	103	71	110	622
1925		275	159	32	84	186	82	38	66	492
1926		391	240	51	100	321	177	50	94	1213
Styczeń	1927	13	7	2	4	47	29	3	15	160
Luty	"	21	7	10	4	32	13	7	12	103
Marzec	"	10	7	1	2	24	12	3	9	53
Kwiecień	"	30	20	5	5	45	17	8	20	123
Maj	"	18	12	5	1	12	5	6	1	17
Czerwiec	"	9	8	1	—	11	8	2	1	80
Lipiec	"	39	25	4	10	22	13	4	5	120
Sierpień	"	38	27	7	4	15	12	2	1	76
Wrzesień	"	57	40	11	6	18	11	4	3	46
Październik	"	46	33	4	9	17	12	2	3	40
Listopad	"	23	13	8	2	11	8	2	1	37
Ogółem 11 mies.		304	199	58	47	254	140	43	71	855
N A D B U D O W Y I P R Z E B U D O W Y.										
1923		118	66	39	13	75	37	23	15	316
1924		94	33	35	26	111	50	31	30	383
1925		50	33	10	7	79	48	20	11	253
1926		69	39	23	7	78	37	26	15	457
Styczeń	1927	2	1	1	—	4	2	2	—	10
Luty	"	5	2	3	—	6	3	3	—	21
Marzec	"	3	—	3	—	3	1	2	—	8
Kwiecień	"	6	5	1	—	1	1	—	—	2
Maj	"	8	7	—	1	2	1	1	—	2
Czerwiec	"	2	1	1	—	4	3	1	—	28
Lipiec	"	8	2	5	1	3	2	—	1	16
Sierpień	"	7	5	2	—	1	1	—	—	8
Wrzesień	"	4	3	1	—	3	1	2	—	13
Październik	"	11	7	4	—	5	5	—	—	22
Listopad	"	2	—	2	—	1	—	1	—	—
Ogółem 11 mies.		58	33	23	2	33	20	12	1	130

Źródło: Sprawozdanie miesięczne Inspekcji Budowlanej m. Łodzi.

KRONIKA MIEJSKA.

Skład Komisji dyscyplinarnej dla pracowników Zarządu Miejskiego. Magistrat postanowił ustalić z dniem 1 stycznia 1928 roku następujący skład Komisji Dyscyplinarnej: przewodniczący — p. wiceprezydent dr. Wieliński, członkowie — pp. wiceprezydent St. Rapalski i ławnik A. Purtal, zastępca członków Komisji — p. S. Sztromajer, zastępca radcy prawnego. Przedstawiciele z ramienia związków wyznaczani będą przez Prezydium Magistratu.

Wyznaczenie nowego delegata Magistratu do Rady Spożyców. Magistrat postanowił delegować do Rady Spożyców w Warszawie na miejsce b. ławnika J. Muszyńskiego wiceprezydenta St. Rapalskiego.

Komisja podziałowa. Na zasadzie rozporządzenia władz okupacyjnych z dn. 18. VIII. 1915 r. do m. Łodzi wcielone zostały części gmin podmiejskich: Brusa, Radogoszcza, Nowosolnej i Chojen. Zarządzenie b. generał-gubernatora warszawskiego zalegalizowane zostało ostatecznie Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 1 czerwca 1927 r., a w związku z tem wyłoniła się sprawa ostatecznego rozrachunku co do różnych obiektów majątkowych pomiędzy gminą m. Łodzi a wymienionymi gminami wiejskimi. Przedmiotem tego podziału będą grunty i budowle, przejęte przez miasto na terytorjach, należących dawniej do gmin wiejskich. Celem formalnego załatwienia spraw podziałowych, zgodnie z p. 2 art. 4 Dekretu o samorządzie miejskim, Magistrat powołał specjalną komisję w składzie następującym: pp. wiceprez. Rapalski, ławnicy Izdebski i Adamski oraz radca prawny Magistratu. Komisja rozpocznie swe czynności niezwłocznie.

Do Komisji Powszechnego Nauczania wydelegował Magistrat p. wiceprezydenta Rapalskiego.

Do Komisji Teatralnej weszli z ramienia Magistratu pp. prezydent Ziemiecki i wiceprezydent dr. Wieliński.

Do Sądu Rozjemczego w Łodzi dla spraw Zakładu Ubezpieczeń od wypadków desygnował Magistrat jako swego kandydata p. ławnika A. Purtala.

Z Rady Nadzorczej Gazowni Łódzkiej. W dniu 11 b. m. odbyło się pierwsze posiedzenie nowowybranej Rady Nadzorczej Gazowni Miejskiej, na którym dokonano wyborów do prezydium i komisji rewizyjnej. Przewodniczącym Rady Nadzorczej wybrany został p. wiceprez. Rapalski, wiceprzewodniczącym — inż. Szuster; do komisji rewizyjnej wybrano rr. Andrzejaka M., Doleckiego i inż. Popielawskiego.

Następnie przyjęto do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie finansowe i techniczne z działalności Gazowni Miejskiej za m. grudzień 1927 roku, oraz powzięto uchwałę co do zakupu aparatu cechowniczego do stemplowania gazomierzy. Zgodnie z propozycją Państwowej Fabryki Azotniaków w Tarnowie, Rada Nadzorcza postanowiła wydzierżawić na potrzeby doświadczalne tejże Fabryki część placu należącego do Gazowni od ul. Wodnej. Między innymi warunkami zabezpieczającymi postawiono również za warunek dzierżawy, aby budynek wzniesiony dla doświadczeń otoczony został wałem ziemnym, celem ochrony od ewentualnych nieszczęśliwych wypadków.

Z Delegacji Wydziału Oświaty i Kultury. We wtorek, dnia 10 b. m. odbyło się pod przewodnictwem ławnika — przewodniczącego Wydziału

Oświaty i Kultury — d-ra St. Kopcińskiego pierwsze posiedzenie Delegacji tegoż Wydziału.

Po powitaniu członków delegacji przez przewodniczącego, zebrani wysłuchali sprawozdania z działalności Wydziału Oświaty i Kultury oraz zamierzenia na najbliższą przyszłość. Projekty, wysunięte przez p. ławnika d-ra St. Kopcińskiego uzyskały ogólną aprobatę.

Następnie dokonano wyboru 2-ch członków Delegacji do Komisji Powszechnego Nauczania. Droga głosowania wybrani zostali: pp. radna G. Moskiewiczówna oraz dr. A. Langhof.

Sprawa czytania zamierzeń budżetowych na rok administracyjny 1928/29 została odłożona do następnego zebrania.

Choroby zakaźne w Łodzi. W ciągu ubiegłego tygodnia, t. j. od 1 do 7 stycznia r. b. do Wydziału Zdrowotności Publicznej zgłoszono następujące wypadki chorób zakaźnych:

Dur brzuszny — 6 wypadków (w popr. tyg. 9 wypadków).

Dur plamisty — wypadków (w popr. tyg. 1 wyp.).

Płonica — 10 wypadków (w popr. tyg. 22 wyp.).

Błonica — 13 wypadków (w popr. tyg. 21 wyp.).

Odra — 9 wypadków (w popr. tyg. 11 wypadków).

Krztusiec — 12 wypadków (w poprzednim tyg. 9 wypadków).

Gorączka połogowa — 1 wyp. (w popr. tyg. 3 wyp.).

Drewnica karku — wypadków (w popr. tyg. 1 wyp.).

Ogółem 51 wyp. (w popr. tygodniu 77 wypadków).

Z powyższego zestawienia wynika, że stan zdrowotny naszego miasta w okresie sprawozdawczym w porównaniu z tygodniem poprzednim znacznie się poprawił. Zanotowano o 26 wypadków mniej, aniżeli w okresie od 25 do 31 grudnia ub. r.

Z Miejskiej Biblioteki Publicznej. Jedną z najpoważniejszych placówek oświatowych w naszym mieście jest utrzymana przez Magistrat Miejską Biblioteka Publiczna, mieszcząca się przy ul. Andrzeja Nr. 14.

Według zestawień cyfrowych Wydziału Oświaty i Kultury, dotyczących frekwencji w Miejskiej Bibliotece Publicznej, działalność tej instytucji w m. grudniu r. 1927 przedstawiała się jak następuje:

Ogólna frekwencja czytających — 2859 osób, w tem 1915 mężczyzn i 944 kobiet. Wśród czytających było 1213 uczniów, 423 studentów, 20 urzędników państwowych i komunalnych, 140 pracowników biurowych i handlowych, 96 z pośród nauczycielstwa, 64 z zawodów wyzwolonych, 97 robotników i rzemieślników, 28 przemysłowców i 778 z różnych zawodów.

Czytelnicy ci ogółem korzystali z 6075 dzieł, w tem: 577 — z działy filozofii, 108 — religii, 845 — nauk społecznych, 66 — filologii, 582 — przyrody i matematyki, 385 — nauk stosowanych, 310 — sztuk pięknych, 2358 — krytyki literackiej, 823 — historii i geografii, 277 — czasopism i t. d.

Frekwencja publiczności w porównaniu z poprzednim miesiącem (listopadem) spadła o 589 osób (342 mężczyźni i 247 kobiet), co tłumaczyć należy okresem świąt Bożego Narodzenia oraz zamknięciem Biblioteki z powodu przeprowadzania dorocznego spisu inwentarza. Biblioteka Publiczna czynna była w grudniu r. ub. w ciągu 19 dni.

Czytelnictwo wśród młodzieży. Według danych cyfrowych, posiadanych przez Wydział Oświaty i Kultury działalność Miejskich Wypożyczalni dla dzieci i młodzieży w ciągu grudnia ub. r. przedstawiała się następująco:

W okresie sprawozdawczym ogółem z 5-ciu Wypożyczalni korzystało 17.883 dziatwy, w tem 9.518 chłop-

ców i 8.365 dziewcząt. Prócz tego ze świetlic korzystało 2.677 dziatwy (1.957 chłopców i 720 dziewcząt).

Czytelnicy ci w okresie sprawozdawczym ogółem korzystali z 27.667 książek. Poczytność poszczególnych działów przedstawiała się następująco: bajki, powiastki, legendy i czytanki dla dzieci od lat 10-ciu — 7.467, powieści obyczajowe — 5.162, powieści historyczne — 5.566, przygody, podróże i opisy z fabułą — 4.367, przyroda i matematyka — 1.470, geografia — 748, historia — 643, życiorysy — 295, literatura — 936, sztuka i sport — 86, nauki społeczne — 38, religja — 35, nauki stosowane — 67, różne — 46, czasopisma — 742.

W porównaniu z ubiegłym miesiącem (listopadem) frekwencja czytających spadła o 3.373 dzieci, w tem 1.144 chłopców i 2.229 dziewcząt. Spadek ten tłumaczyć należy okresem świąt Bożego Narodzenia.

Prócz tego w świetlicy III-ej Miejskiej Wypożyczalni książek dla młodzieży, w dniu 27 grudnia ub. r. zo-

stała urządzona dla czytelników uroczystość choinkowa, w której wzięło udział około 100 osób.

Z Sekcji do Walki z Rakiem. Według danych Wydziału Zdrowotności Publicznej działalność Sekcji do Walki z Rakiem (Gdańska 83) w ciągu grudnia ub. r. przedstawiała się następująco:

Zgłosiło się do Sekcji celem zbadania 56 osób, w tem 14 mężczyzn i 43 kobiet. Wśród zbadanych stwierdzono nowotwory złośliwe u 4-ch osób.

Skierowano na leczenie: a) do szpitala — 2 osoby, b) do naświetlań radem — 2 osoby. Dokonano badań pomocniczych: przesłano do badań chem.-bakt. — 1 osobę, do badań serologicznych — 2 osoby, do badań histopat. — 1 osobę. Dokonano próbnych wycięć — 1.

W porównaniu z poprzednim miesiącem (listopadem) ilość osób, które zgłosiły się do Sekcji zmniejszyła się o 24 osoby.

Z ŻYCIA MIAST POLSKICH.

Instytucja badania żywności.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych opracowuje rozporządzenie o dozorcze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku. Projekt rozporządzenia przewiduje, że miasta liczące powyżej 50.000 ludności będą obowiązane do utrzymywania własnych instytutów badania żywności, a gminy liczące ponad 10.000 ludności do utrzymywania własnego personelu fachowego dla wykonywania dozoru nad żywnością. Pracownie i instytuty badania żywności podlegać będą władzom administracyjnym. Celem rozporządzenia jest ściślejsze kontrolowanie artykułów pierwszej potrzeby i ochrona przed ich fałszowaniem. Przewiduje ono ostre kary za przekroczenie przepisów.

Zwalczanie płonicy i dyfterytu.

W państwowym zakładzie higieny odbyło się posiedzenie w sprawie płonicy (szkarlatyny) i błonicy (dyfterytu). W posiedzeniu tem wzięli udział: naczelnik wydziału zdrowia, dr. Wroczyński, naczelni lekarze i ordynatorzy szpitali zakaźnych, nadto znani bakterjodrzy oraz kierownicy zakładów.

Podkreślono konieczność budowy szpitala dla chorych zakaźnych, odpowiadającego wymaganiom epidemiologii.

Ponieważ, dzieci wypuszczane nawet po 6 tygodniach ze szpitali stają się roznośicielami łańcuszkowców szkarlatynowych, niezbędne jest uruchomienie oddziałów dla uzdrowieńców. Czasu pobytu w szpi-

talu niema potrzeby przedłużać. Oddziały uzdrowieńców nie wymagałyby nawet nowych budynków, albowiem oddziały dla chorych mogłyby być zwalniane już po 3—4 tygodniach.

Następnie uznano za wskazane, aby Warszawa poszła śladem Berlina, który zakupił pewną ilość surowicy i oddał ją po cenach niższych lub bezpłatnie ubogiej ludności.

Omówiwszy wnioski powyższe na ostatniem posiedzeniu, główna komisja sanitarna wydziału zdrowia magistratu m. Warszawy uchwaliła wystąpić do zarządu miasta z wnioskami dotyczącymi: 1) budowy wielkiego szpitala epidemjo-logicznego, 2) urzędzenia oddziałów dla uzdrowieńców popłonicznych i 3) organizacji szpitali.

O zatrudnienie bezrobotnych w Warszawie.

Budżet funduszu dla zatrudnienia bezrobotnych m. stoł. Warszawy na 1927/28 r. przewidywał zatrudnienie 1,500 osób. W poprzednim okresie budżetowym, t. j. w I kwartale 1927 roku, zatrudnionych było 3,100 bezrobotnych.

Wobec przedłużającego się, ciężkiego okresu bezrobocia, liczba ta nie mogła być doprowadzona do 1,500 i z tego względu magistrat zatrzymał całą liczbę zatrudnionych w I kwartale r. b. bezrobotnych. Oprócz tego w międzyczasie podwyższono stawki dzienne płacy robotników z 5 do 6 zł. 50 gr. i pracowników umysłowych z 7 do 8 zł.

Przyczyny te wpłynęły na konieczność powiększenia wydatków funduszu bezrobocia na 1927/28 r. o 3.769.085 zł., które pokryte będą z oszczędności miejskiego budżetu zwyczajnego na r. b.

W ten sposób liczba zatrudnionych przez miasto bezrobotnych nie ulegnie zmianie do 1 kwietnia 1928 r.

Miejskie roboty budowlane w Warszawie.

Roboty budowlane w bieżącym sezonie są już ukończone. Budowa wszystkich schronisk dla bezdomnych, podjęta przez miasto, jest ukończona. Schroniska te, w liczbie 35, na Anopolu, oddano do użytku.

Z liczby budowanych gmachów szkolnych oddany został gmach przy ul. Otwockiej, w styczniu zaś budynek przy ul. Czerniakowskiej. Obydwa gmachy są podwójne, t. j. obliczone na umieszczenie 2 szkół powszechnych (26 oddziałów).

Oprócz tego w budowie są jeszcze 2 szkoły powszechne oraz duży dom dla bezdomnych na Grochowie.

Na ulżenie doli wdów po literatach...

Z inicjatywy prezydium Magistratu m. st. Warszawy powstał projekt założenia przy Związku Miast Polskich funduszu dla wdów i sierot po pisarzach polskich. Ze swej strony magistrat m. st. Warszawy zadeklarował swój udział w tym funduszu w wysokości zł. 20.000. — Obecnie magistrat występuje do rady miejskiej o wstawienie odpowiedniego kredytu do budżetu na r. 1928-29.

Ze statystyki Poznania.

„Wiadomości Statystyczne” m. Poznania wykazują między innymi, iż w październiku r. z. nastąpił przyrost ludności, wynoszący 1260 osób.

Ruch budowlany w mieście mimo mrozów był ożywiony. Wniosków o nowe budowle wpłynęło 111, wykończono zaś 37 budynków o 127 ubikacjach mieszkalnych i 7 lokalach przemysłowo-handlowych. Bank m. Poznania w końcu tego miesiąca zanotował, iż było 54.000 deponentów, a suma depozytów wynosiła 4.750.000.

Budżet m. Poznania.

Budżet st. miasta Poznania, przygotowany przez Magistrat na rok obrotowy od 1 kwietnia 1928 do

31 marca 1929, wykazuje w wydatkach administracyjnych zwyczajnych kwotę 20,499,096, nadzwyczajnych 38,610,000 złotych. Przedsiębiorstwa miejskie w liczbie 15 wykazują kwotę 18,218,018 zł. wydatków zwyczajnych. Wydatki całego budżetu miejskiego osiągają po potrąceniu przeliczeń sumę 37,854,455 zł. w budżecie zwyczajnym oraz 38,610,000 zł. w budżecie nadzwyczajnym, czyli ogółem 76,464,455 zł.

Z działalności magistratu w Łowiczu.

Dnia 28.XII ub. r. magistrat m. Łowicza złożył publiczne sprawozdanie ze swej działalności za okres od 15 sierpnia do końca roku ub.

Zgromadzenie odbyło się w sali kina „Eos”, w liczbie około 500 osób. Sprawozdanie szczegółowe złożył burmistrz dr. Bacía (PPS), z którego wynika, że poza sprawami codziennej gospodarki miejskiej, magistrat w pierwszych czterech miesiącach swego urzędowania może się pochwalić nadbudową piętra na budynku szkolnym (dzięki czemu powstało 5 nowych izb szkolnych), otwarciem Stacji Opieki nad matką i dzieckiem, otwarciem ogniska dla dzieci robotniczych i t. p., choć nie miał na to funduszy w budżecie.

Sprawozdanie burmistrza uzupełnił ławnik Śledziński (PPS), który wykazał różnice w pojmowaniu gospodarki miejskiej przez poprzedni magistrat i obecny, który duży nacisk kładzie na opiekę nad dzieckiem i matką, zdrowotnością w mieście (przez zaprowadzenie wodociągów i sierpnia do końca r. ub.

Wiec sprawozdawczy odbył się w zupełnym porządku, spokoju i powadze.

Pierwszy szpital dla pijaków.

W Gościejowie (powiat Obornicki) w Poznańskim otwarta została w tych dniach pierwsza lecznica w Polsce dla alkoholików. Zbudowana na wzór zagranicznych lecznic, lecznica ta pozostaje pod zarządem starostwa krajowego w Poznaniu i pod kierownictwem specjalistów od uleczenia nałogowych alkoholików.

Pacjenci płacą według klasy 8 lub 4 złote dziennie, otrzymując utrzymanie, mieszkanie i terapię.

W statucie lecznicy przewiduje się, że pacjenci oddzielnie mają pokrywać koszty fryzjera, przejazdu i wyjazdu i ewentualnie koszty pogrzebu.

Z Wilna.

Magistrat wileński projektuje urządzenie wystawy Targów Północnych w sierpniu lub wrześniu 1928 r. na terenie Ogrodu Botanicznego z przyległościami.

Rada Miejska na posiedzeniu w dn. 28 ub. m. przyjęła projekt magistratu wybudowania trzeciego mostu na rzece Wilji, na wprost ulicy Kanonicznej, na Antokolu. Budowa mostu rozpocznie się na wiosnę 1928 r.

Rada Miejska w Wilnie uchwaliła wziąć udział w powszechnej wystawie krajowej w Poznaniu. Na koszty, związane z udziałem, przeznaczono pół procent budżetu.

Komitet wyżywienia dzieci w Częstochowie.

W związku z akcją niesienia pomocy bezrobotnym oraz dzieciom przez magistrat m. Częstochowy, powołany został do życia specjalny komitet wyżywienia dzieci, który już rozpoczął swą działalność, a poza tem magistrat zwrócił się do urzędu wojewódzkiego o wyasygnowanie

pewnych funduszów na doraźne zasilki dla bezrobotnych, sam zaś wyasygnował znaczniejszą sumę na zakup węgla dla bezrobotnych.

Odbudowa miasta Kalisza.

W r. 1927 komitet zabudowy przy magistracie m. Kalisza przyznał 40

budowanym posesjom pożyczki na sumę około 2 milionów zł. Na poczet tej sumy Bank Gospodarstwa Krajowego wyasygnował 716,400 zł., wypłacając jednorazowo lub ratami właścicielom poszczególnych posesji przyznane pożyczki w miarę postępujących robót budowlanych.

W dniu 8 stycznia r. b. zmarł przeżywszy lat 40

ś. † p.

JAN PURTAL

wieloletni sekwestrator Magistratu m. Łodzi.

W zmarłym tracimy sumiennego i oddanego sprawom samorządu pracownika, to też szczerzy żal pozostanie po Nim na zawsze.

Magistrat m. Łodzi

Wydział Podatkowy.

MUZEUM MIEJSKIE

w Łodzi, Piotrkowska 91.

Otwarte codziennie (prócz poniedziałków) od godziny 10 ej do godz. 14-ej i od godz. 16-ej do godz. 19-ej.

W niedziele i święta od godziny 15-ej do godziny 18-ej.

Wstęp: dla dorosłych 20 groszy, dla młodzieży 10 groszy.